

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

KOM(91) 523 endelig udg. - SYN 379

Bruxelles, den 13. februar 1992

Forslag til

RADETS FORORDNING (EØF)

om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

Levnedsmidler kan forurennes ved, at de organismer, der anvendes som levnedsmidler, optager forurenende stoffer samt på alle senere stadier af forarbejdningen og markedsføringen.

Forurenende stoffer er stoffer, som sædvanligvis findes i miljøet og kommer i levnedsmidler som et resultat af produktion eller tilberedning af disse, men som ikke tilsættes dem med vilje. Forurenende stoffer bør ikke være til stede i levnedsmidler, såfremt det er muligt, eller også bør de holdes nede på et minimalt niveau. Et forurenende stof er normalt til stede i form af rester. I de fleste tilfælde er det meget vanskeligt at fjerne forurenende stoffer fra levnedsmidlet, selv når man har anvendt de normale forarbejdningsoperationer (vaskning, filtrering eller, mere generelt, rensnings - og separatonsteknikker).

Tilstedeværelsen af et forurenende stof bevirker dog ikke automatisk, at et levnedsmiddel er uegnet til konsum eller er usundt. På den anden side er der uønskede stoffer, som er naturligt til stede i visse levnedsmidler, f.eks. naturlige toksiske stoffer, og disse er ikke forurenende. Disse naturlige toksiske stoffer fjernes normalt under tilberedningen (i særdeleshed ved kogning) af levnedsmidlet.

Den bedste måde til at undgå tilstedeværelsen af forurenende stoffer i levnedsmidler er ved at sætte ind ved kilden og begrænse deres tilstedeværelse i miljøet. Fællesskabet har allerede iværksat en bred vifte af foranstaltninger, der sigter på at forhindre eller begrænse tilstedeværelsen i miljøet af farlige stoffer, som kan komme ind i fødekæden som forurenende stoffer.

Et eksempel på at en politik med præventive foranstaltninger ved kilden med miljøforurenende stoffer kan være effektiv, er reduktionen af bly som forurenende stof i levnedsmidler efter den gradvise indførelse af blyfri benzin.

Råstoffer med niveauer af forurenende stoffer, som kan gøre levnedsmidler sundhedsfarlige eller usunde, bør ikke anvendes ved fremstillingen af levnedsmidler. Introduktion af forurenende stoffer i fødekæden kan forhindres gennem kontrol i de tidligere stadier af denne, f.eks. råstofferne.

De videnskabelige fremskridt gør det ikke alene muligt at få bedre kendskab til virkningerne af sådanne stoffer for den offentlige sundhed og til deres oprindelse i levnedsmidlerne, men gør det også muligt at spore dem i stadig mindre koncentrationer.

Mange af medlemsstaternes regler vedrørende forurenende stoffer er resultatet af foranstaltninger, som er vedtaget i forbindelse med specifikke situationer, og kan derfor være meget forskellige. Disse forskelle kan udgøre en hindring for det fælles marked for levnedsmidler, som skal gennemføres inden udgangen af 1992.

Når man vurderer det tolerable niveau for et forurenende stof i levnedsmidler, må man ved hjælp af toksikologiske undersøgelser fastsætte en tolerabel daglig indtagelse. Eftersom samme forurenende stof kan findes i en mængde levnedsmidler, er det nødvendigt ved fastsættelsen af det tolerable niveau at tage hensyn til alle de sandsynlige kilder for det forurenende stof samt at fastsætte de tolerable niveauer i betragtning af forskellige levnedsmidlers bidrag til kosten.

Derfor er det uhensigtsmæssigt at fastsætte niveauer for forurenende stoffer i en vertikal lovgivning for specifikke levnedsmiddelgrupper uden at tage hensyn til tilstedeværelsen i andre levnedsmidler. Der tænkes indført et fleksibelt instrument, hvormed det bliver muligt at træffe afgørelser med henblik på realiseringen af de generelle toksikologiske målsætninger under hensyntagen til alle aspekter i forbindelse med levnedsmiddelproduktion og -forarbejdning.

Vand udgør dog et særligt tilfælde, eftersom det ikke alene forbruges direkte og anvendes som ingrediens i levnedsmidler, men ligeledes anvendes til at vaske og forarbejde levnedsmidler.

Regler for pesticider og veterinærmedicinske produkter bygger direkte på deres anvendelse i landbruget, og hensynet til det tilladelige niveau for restkoncentrationer af disse stoffer indgår i betragtningerne vedrørende deres anvendelse.

På lignende vis bliver forurenende stoffer, som overføres fra materialer, der er i kontakt med levnedsmidler, bedst kontrolleret gennem lovgivning om det pågældende materiale snarere end ved fastsættelse af grænser for levnedsmidlet selv.

Tilstedeværelsen af naturlig radioaktivitet i levnedsmidler er resultatet af en naturlig distribution af radioaktive isotoper i biosfæren, herunder også den menneskelige organisme. Derfor er det kun nødvendigt at regulere tilstedeværelsen af radioaktivitet i levnedsmidler ved kernekraftuheld, såsom uheldet i Tjernobyl; Fællesskabet har vedtaget en permanent ordning med henblik herpå.

Mikrobiologisk kontaminering bliver genstand for særskilte generelle bestemmelser.

Så snart denne rammeforordning er vedtaget, har Kommissionen til hensigt at gennemgå eksisterende nationale regler om forurenende stoffer i lyset af moderne toksikologiske vurderingsmetoder med henblik på at vedtage fællesskabsregler, hvor det er formålstjenligt. Kommissionen har allerede anmodet medlemsstaterne om at indsende deres regler, så den videnskabelige vurdering kan indledes. Senere nationale foranstaltninger skal notificeres i henhold til proceduren i Rådets direktiv 83/189/EØF, som foreskriver en frist for national gennemførelse, der gør det muligt at iværksætte passende foranstaltninger på fællesskabsniveau.

Kommissionen har i denne forbindelse til hensigt at prioritere sådanne forurenende stoffer, som er særlig foruroligende, såsom tungmetaller.

Der kan træffes foranstaltninger direkte på fællesskabsniveau som resultat af videnskabelig forskning, samarbejde om videnskabelig vurdering af levnedsmidler, eller information stammende fra offentlig kontrol eller det hurtige alarmsystem for levnedsmidler.

**Forslag til Rådets forordning (EØF)
om fællesskabsprocedurer
for forurenende stoffer i levnedsmidler**

RADET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til Traktaten Om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁽¹⁾ og i samarbejde med Europa-Parlamentet⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Der bør vedtages foranstaltninger med henblik på gradvis oprettelse af det indre marked i løbet af perioden indtil den 31. december 1992; det indre marked indebærer et område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital;

indbyrdes afvigelser mellem medlemsstaternes bestemmelser kan være til hinder for det fælles markeds funktion, hvorfor der bør fastsættes en procedure for vedtagelse af harmoniserede fællesskabsregler;

forurenende stoffer kan komme ind i levnedsmidler på alle stadier af fremstillingen indtil forbruget.

det er vigtigt af hensyn til den offentlige sundhed at holde disse forurenende stoffer på niveauer, som er toksikologisk acceptable.

(1)

(2)

(3)

yderligere restriktioner bør lagttages, når dette kan ske gennem god erhvervsmæssig praksis; overensstemmelse med sådan praksis kan kontrolleres effektivt af de offentlige myndigheder takket være deres personales faglige uddannelse og erfaring.

denne forordning berører ikke anvendelsen af bestemmelser, der er fastsat som led i mere specifikke fællesskabsforskrifter;

medlemsstaterne skal notificere udkast til tekniske standarder og forskrifter for levnedsmidler til Kommissionen, herunder regler om forurenende stoffer, i henhold til Rådets direktiv 83/189/EØF⁽⁴⁾, senest ændret ved Rådets direktiv 88/182/EØF⁽⁵⁾, og notificeringsproceduren i nævnte direktiv skal fortsat gælde for levnedsmidler;

Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler skal rådspørges om alle spørgsmål, som kan få virkninger for den offentlige sundhed;

(4) EFT L 109 af 26.4.83, s. 8.

(5) EFT L 81 af 26.3.88, s. 75.

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

1. I denne forordning fastsættes proceduren for udarbejdelse af regler om forurenende stoffer i levnedsmidler.
2. Denne forordning berører ikke anvendelsen af bestemmelser, der er fastsat som led i mere specifikke fællesskabsforskrifter.

Artikel 2

I denne forordning forstås ved "forurenende stof" ethvert stof, som ikke forsætligt er tilsat levnedsmidler, og som er til stede i et levnedsmiddel som et resultat af produktion, fremstilling, forarbejdning, tilberedning, behandling, pakning, emballering, transport eller oplagring af levnedsmidlet eller som et resultat af miljøforurening.

Artikel 3

1. Ingen levnedsmidler må markedsføres, når de indeholder et forurenende stof i et omfang som er toksikologisk uacceptabelt.
2. Ydermere skal forurenende stoffer holdes på et niveau, der er så lavt, som det rimeligt kan opnås gennem god praksis på alle de stadier, der er nævnt i artikel 2.
3. Hvor det er nødvendigt for gennemførelsen af stk. 1, skal der etableres maksimumstolerancer for specifikke forurenende stoffer i overensstemmelse med fremgangsmåden i artikel 8.

Disse tolerancer skal vedtages i form af en ikke-udtømmende fællesskabsliste og kan indeholde:

- forskellige grænser for samme forurenende stof i forskellige levnedsmidler
- analysedetektionsgrænser
- henvisning til den metode for prøveudtagning og analyse, der skal anvendes.

Artikel 4

Som fravigelse af artikel 10 i Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983⁽⁶⁾ om en Informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter, senest ændret ved Rådets direktiv 88/182/EØF⁽⁷⁾, skal udkastet underretning om tekniske standarder og forskrifter vedrørende forurenende stoffer fortsat ske i henhold til procedurerne i artiklerne 8 og 9 i nævnte direktiv.

Artikel 5

Foranstaltninger, der kan indvirke på den offentlige sundhed, vedtages efter høring af Den Videnskabelige Levnedsmiddelkomité.

Artikel 6

1. Når en medlemsstat som et resultat af nye oplysninger eller en nyvurdering af eksisterende oplysninger har god grund til at mene, at et forurenende stof i levnedsmidler, selv om det er i overensstemmelse med denne forordning eller med særforordninger, der er vedtaget i henhold til denne forordning, frembyder en fare for den menneskelige sundhed, kan denne medlemsstat midlertidigt suspendere eller indskrænke anvendelsen af de pågældende bestemmelser på sit område. Den pågældende medlemsstat underretter straks de andre medlemsstater og Kommissionen herom og angiver begrundelsen for sin beslutning.
2. Kommissionen gennemgår hurtigst muligt de af den i stk. 1 nævnte medlemsstat angivne grunde i Den Stående Levnedsmiddelkomité og afgiver straks udtalelse og træffer passende foranstaltninger.

(6) EFT L 109 af 26.4.83, s. 8.

(7) EFT L 81 af 26.3.88, s. 75.

Artikel 7

Medlemsstaterne må ikke forbyde eller indskrænke markedsføring af levnedsmidler, som er i overensstemmelse med denne forordning eller særforordninger, der er vedtaget i medfør af denne forordning, af grunde, som vedrører de aspekter, der dækkes af bestemmelserne i denne forordning.

Artikel 8

1. I de tilfælde, hvor den i denne artikel fastsatte procedure skal følges, bistår Kommissionen af Den Stående Levnedsmiddelkomité, der er nedsat i henhold til afgørelse 64/414/EØF⁽⁸⁾, og som har rådgivende karakter, i det følgende benævnt komitéen.
2. Formanden forelægger komitéen et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Komiteen afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyntagen til det pågældende spørgsmåls hastende karakter, i givet fald ved afstemning.
3. Udtalelsen optages i mødereferatet; derudover har hver medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødereferatet.
4. Kommissionen tager størst muligt hensyn til komitéens udtalelse. Den underretter komitéen om, hvorledes den har taget hensyn til dens udtalelse.

Artikel 9

Denne forordning træder i kraft den 1. januar 1993.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i, den

På Rådets vegne
Formand

(8) EFT L 291 af 19.11.1969, s. 9.

KOM(91) 523 endelig udg.

DOKUMENTER

DA

10

Katalognummer : CB-CO-91-597-DA-C

ISBN 92-77-78979-4

**Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer
L-2985 Luxembourg**